

מגדת עתידות

יאנוש קורצ'אק כרך ה', עמודים 269-271
תרגום: אורי אורלב

מגדת העתידות רוז'לה, המתגוררת בשער המכס שבפניסה לעיר מצד רחוב גרוחובסקה, היתה דמות מפרסמות למדי מסוגה. נהגו לבוא אליה לשאל על העבר ועל העתיד, להועץ בה בענייני הלב, לקנות אצלה קמיעות ל"מזל" ותרופות ל"מחלות".

לא אחת קרה שליד ביתה הקטן נעצרה פרפרה רתומה לזוג סוסים ונרדה ממנה גברת צעירה בשמלת פאר. החלטתי גם אני לבחון את הפלא. גברת רוז'לה קבלה את פני בהסתיגות.

- לא אדוני, מי שנכנס אלי עם חיוך של אי-אמון על שפתי, אני לא מקבלת אותו.

- אבל גברת, מה אכפת לך, אני משלם.

- לא חשוב לי התשלום. אם ארצה, אדבר גם בחנם, ואם אני לא רוצה, גם בזהב לא תקנה אותי.

- אבל אני מבקש ממך, גברת, אני מבקש מאוד - אמרתי כבר ללא שמץ של חיוך, נכנע תחת מבטת החוֹדֵר והצוֹן. - כשנכנסתי לכאן, אני מודה, חיכיתי לעצמי, אבל עכשו אני אומר לך בכל הכנות, אני מאמין שאת, גברתי... שאת יודעת הרבה מאוד דברים מעניינים שפדאי לשמע.

- אם כן טוב, אקבל אותך, אבל בתנאי אחד.

- אני מסכים לכל התנאים.

- טוב אם כן: ראשית שלא תספר לאף אחד שהיית אצלי; שנית, לא אקח ממך תשלום.

- אני מסכים לתנאי הראשון, אבל...

- הו, מה לעשות. אני מדברת רק פעם אחת.

- אני מסכים.

מגדת העתידות הגיפה את התריסים, הדליקה שני נרות שעמדו על השלחן, הסתירה את מחצית החדר במסך הנזה שחר.

- תן לי, אדוני, את דך השמאלית.

הושטתי לה את ידי ברעד קל (כן, הייתי אז צעיר בעשר שנים).

אבל מגדת העתידות לא הסתפקה בכך ידי אלא בפני.

- אינך מאשר, אדון - פתחה בקול חרישי. - לדותך היתה... עצובה למדי.

הוריד לא ידעו את מה שבלבד, ולא עמדו על תבונתך. ואתה, אדוני, הרגשת את עצמך יתום מגיל צעיר. ולב מוזר היה לך: לפעמים מלא אהבה ולפעמים גדוש שנאה.

היית, אדוני, צעיר, צעיר מאוד, כאשר התאהבת לראשונה. היום אתה צוחק לפעמים

על אותה אהבה, ולפעמים אתה מתמלא עצב. בפעם השניה אהבתך לא היתה חזקה כמו הראשונה, והיתה שונה לגמרי. אהבות מסוג זה נוטלות הרבה מן החיים, אבל גם נשכחות מהר. כן, עצוב לך מאוד, והיית רוצה למצא שמחה כלשהי בחיים,

ישראל קורצאק קונצרט
אשראיל תערא קורצאק

אָבֶל... אָבֶל לֹא תִמְצָא אוֹתָהּ. בְּשַׁעַת הַשְּׂמִיחָה הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר יַעֲבֹרוּ בְּרֵאשִׁיף מַחְשָׁבוֹת עֲצוּבוֹת.

אִם עֲדִין אַתָּה רוֹצֵה לְזַכּוֹת בְּרִגְעֵי אֲשֶׁר רַבִּים, עֲלֶיךָ לְגַשֵּׁת לְעֲבוּדָה, אָבֶל לֹא לְמַעַן עֲצֻמָּה, אֶלָּא לְמַעַן שֶׁל אַחֲרַיִם. נִדְמָה לִי, שֶׁאַתָּה כּוֹתֵב כָּל מִינֵי דְבָרִים; תַּפְסִיק עִם זֶה וּכְתֹב רַק דְּבַר אֶחָד, כְּזֶה שֶׁעוֹד לֹא נִכְתָּב מֵעוֹלָם. אֵל תִּמְכֹּר לֹא אֶת שְׂכָלְךָ וְלֹא אֶת לִבְךָ, וְלֹא אֶת דְּמִיוֹנְךָ, מִפְּנֵי שֶׁחָבֶל תִּמְיֵד וּמִצָּאוּ בְּנֵי אָדָם שִׁירְצוּ לְקַחֲתָּ מִמֶּךָ אֶת מָה שֶׁעוֹד נִשְׁאַר לְךָ בַּחַיִּים; עֲלֶיךָ לְשָׁמֵר עַל עֲצֻמָּה.

הֵייתָ רוֹצֵה לְאַהֵב, אֲדוֹנֵי, אָבֶל אַתָּה חֹסֵר כַּח רָצוֹן. חֲבֵל, חֲבֵל עֲלֶיךָ.

אֲנִי רָצִיתִי לְדַבֵּר אִתְּךָ כְּדֵי שֶׁתִּשְׁמַע אֶת דְּבָרֵי. אֲנִי אֲשֶׁה פְּשׁוּטָה, אָבֶל זְקֵנָה. פְּנִשְׁתֵּי אֲנָשִׁים רַבִּים וְאַתָּה יוֹדֵעַ מָה שֶׁאִמַר לְךָ: כְּלָנוּ אֲמָלִים.

הַעֲנִיִּים לֹא יִכּוֹלִים לְגַדֵּל וּלְחַנֵּךְ אֶת יְלָדֵיהֶם, וְלַעֲשִׂירִים אִין רָצוֹן לְכָף. הֵם עֲצָלִים מְדִי. וּבְגִלָּל זֶה יְלָדִים חֲכָמִים וְטוֹבִים גְּדֻלִּים וְהוֹפְכִים לְהִיּוֹת אֲנָשִׁים כְּמוֹךָ. אֲנִי מִכִּירָה אֶתְכֶם, וְאֲנִי אוֹמֶרֶת לְכֻלְכֶם כְּשֶׁאַתֶּם בָּאִים אֵלַי לְבוֹשִׁים שְׂמֵלוֹת תַּחְרָה אוֹ מִקְטָרְנִים שְׁחָרִים, אַתָּה מָה שֶׁאַמְרָתִי לְךָ, אוֹ כְּמַעַט אֶת אוֹתָם דְּבָרִים, וְכֻלָּם מִתְפַּלְאִים מֵאִין אֲנִי יוֹדֵעַת הַכֹּל.

אֲנִי יוֹדֵעַת, מִפְּנֵי שֶׁבְּמִשְׁךָ עֶשֶׂר שָׁנִים הֵייתִי מְשֻׁרְתֶת בְּבֵתִי אֲדוֹנִים. כֵּן, אֲנִי יוֹדֵעַת וְיִכּוֹלָה לְהַגִּיד הַרְבֵּה. יֵשׁ לְכֶם לֵב, יֵשׁ לְכֶם שִׂכָל, אָבֶל אַתֶּם עֲצָלִים וְהַעֲצָלוֹת מְאֹמְלָלֶת אֶתְכֶם. אַתֶּם עֲצָלִים וּמְרִי נָפֶשׁ – בְּאַשְׁמַת הוֹרִיכֶם.

נוּ, לְךָ לְךָ אֲדוֹנֵי, תִּתְאַהֵב חֶזֶק וְגֵשׁ לְעֲבוּדָה. נוּ, לְךָ כְּבֹר וְאֵל תִּסַּפֵּר עָלַי לְאַף אֶחָד.

אָבֶל אַחֲרֵי מוֹתִי אַתָּה יִכּוֹל לְסַפֵּר לְמִי שֶׁאַתָּה רוֹצֵה אִיךָ עֲמָדָה עַל טִיבְךָ אֲשֶׁה פְּשׁוּטָה שֶׁיְדַעָה לְהַסְתַּכֵּל הֵיטֵב.

הַחֲרָשְׁתִּי שָׁנִים רַבּוֹת, הַיּוֹם אֲנִי כְּבֹר רֵשָׁאִי לְכַתֵּב. גְּבֵרֶת רוֹזְלִיָה כְּבֹר לֹא בֵּין הַחַיִּים.

